

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

МЕНЕДЖМЕНТ В ЛАБОРАТОРНІЙ МЕДИЦИНІ. МАРКЕТИНГ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ

для здобувачів вищої освіти 1 курсу денної форми здобуття освіти
Освітньої програми «Лабораторна діагностика»
Спеціальності «224 Технології медичної діагностики та лікування»
Галузі знань «Охорона здоров'я»
Другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

Інформація про
викладача

МАЛІНІНА
Наталя
Геннадіївна

доцент кафедри
менеджменту,
маркетингу та
забезпечення якості у
фармації, кандидат
фармацевтичних наук,
доцент

malinina_nata@ukr.net

[https:// mmqaph.nuph.edu.ua/](https://mmqaph.nuph.edu.ua/)

- Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації
- Адреса кафедри:** 61121, м. Харків, вул. Валентинівська, 4, 3-й поверх, т. 0572-67-91-72.
- Веб-сайт кафедри:** [https:// mmqaph.nuph.edu.ua](https://mmqaph.nuph.edu.ua)
- Консультації :** відбуваються онлайн відповідно до графіку, який розміщено на сайті кафедри менеджменту, маркетингу та забезпечення якості у фармації (за посиланням [https:// mmqaph.nuph.edu.ua](https://mmqaph.nuph.edu.ua)).
- Анотація освітнього компонента:** Вивчення освітнього компонента «Менеджмент в лабораторній медицині. Маркетинг медичних послуг» спрямоване на поглиблене розуміння процесів розвитку та становлення менеджменту та маркетингу, теорії, предмету, сутності, принципів, методів і завдань менеджменту та маркетингу в галузі охорони здоров'я.
- Мета викладання освітнього компонента:** метою викладання освітнього компонента є підготовка лікаря-лаборанта до реалізації управлінських та маркетингових аспектів лабораторно-діагностичного процесу, організації та керівництва роботою лабораторій, вміння забезпечувати консультативну взаємодію з клініцистами, виконання науково-дослідної роботи, здійснення освітнього процесу в підготовці лікаря-лаборанта на до- та післядипломному етапах.
- Компетентності відповідно до освітньої програми:**

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 4. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 5. Здатність вчитись і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 6. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 8. Здатність працювати автономно.
- ЗК 9. Здатність працювати в команді.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 1. Навички оцінювання організації та якості надання різних видів медичної допомоги та санітарно-епідеміологічного благополуччя населення .

8. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1. Застосовувати професійні знання; формувати ідеї, концепції з метою використання в роботі академічного або професійного спрямування.

ПРН 2. Знаходити рішення у професійній діяльності, мати достатню компетентність в методах самостійних досліджень, бути здатним інтерпретувати їх результати.

ПРН 3. Володіти та застосовувати знання та уміння із загальної та професійної підготовки при вирішенні спеціалізованих завдань.

ПРН 5. Аргументувати висновки та виявляти зв'язки між сучасними концепціями в організації процесу управління на кожному етапі професійної діяльності.

ПРН 7. Демонструвати поглиблення базових знань за допомогою самоосвіти, демонструвати уміння представити і оцінити власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, демонструвати здатність обміну досвідом з іншими спеціалістами.

9. Статус освітнього компонента: вибіркова.**10. Пререквізити освітнього компонента: «Філософія».**

11. Обсяг освітнього компонента: 3 кредити ЕКТС: 29 годин аудиторних занять, з них – 9 годин лекцій, 20 годин – семінарських занять, 61 години – самостійної роботи.

12. Організація навчання:**Методи навчання:**

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, відео- матеріали;
- *репродуктивний метод:* традиційні практичні заняття;
- *проблемне викладання:* Brainstorming – метод «мозкового штурму»; Case-based learning – метод кейсів;
- *частково-пошуковий метод:* Game-based learning – ігрові методи навчання (ділові ігри); Team-based learning – метод роботи в малих групах.

Зміст освітнього компонента:**Змістовий модуль 1. Менеджмент в лабораторній медицині**

Тема 1. *Поняття і сутність менеджменту в лабораторній медицині.*

Тема 2. *Функції управління.*

Тема 3. *Менеджмент та успішне управління лабораторією. Влада. Лідерство.*

Тема 4. *Комунікативні процеси в лабораторній медицині.*

Тема 5. *Управління персоналом лабораторії.*

Змістовий модуль 2. Маркетинг медичних послуг

Тема 6. *Основи маркетингу медичних послуг.*

Тема 7. *Маркетингові дослідження ринку лабораторних послуг.*

Тема 8. *Комплекс маркетингу в лабораторній медицині.*

Тема 9. *Маркетинговий контроль.*

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе вивчення питань з тем освітнього компонента, які не увійшли до аудиторних занять, та виконання завдань з цих питань з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:**Види та форми контролю:***Поточний контроль:*

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Умови допуску до контролю змістових модулів: наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю, за контроль змістового модулю 1 (для контролю змістового модуля 2),

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до семестрового контролю: поточний рейтинг більше 60 балів, наявність мінімальної кількості балів за контроль змістового модулю 1 та 2, відсутність невілпрацьованих пропусків практичних

занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

14. Система оцінювання з освітнього компонента:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер теми освітнього компонента	Максимальна кількість балів за тему	Розподіл максимальної кількості балів за тему за видами робіт	Види робіт, за які здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	3	1	тестування
		1	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 2.	3	1	тестування
		1	усна відповідь
		1	вирішення ситуаційних завдань
Тема 3.	4	2	написання реферату
		1	вирішення ситуаційних завдань
		1	тестування
Тема 4.	5	1	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 5.	5	1	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Всього балів за змістовий модуль 1:		20	
Змістовий модуль 2			
Тема 6.	5	1	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 7.	5	1	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
Тема 8.	5	1	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
Тема 9.	5	3	написання реферату
		1	тестування
		1	вирішення ситуаційних (розрахункових) завдань
Всього балів за змістовий модуль 2:		20	
Всього балів за модуль:		40	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що

підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);
 – участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Максимальна кількість балів</i>
тестування	9
відповіді на теоретичні питання	12
вирішення ситуативних завдань	14
написання реферату	5
<i>Всього балів:</i>	<i>40</i>

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
тестування	10	30
відповіді на теоретичні питання	20	
<i>Змістовий модуль 2</i>		
тестування	10	30
вирішення розрахункових завдань	20	
<i>Всього балів за контроль змістових модулів:</i>		<i>60</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: вивчення питань з тем освітнього компонента, які не увійшли до аудиторних занять, та виконання завдань з цих питань з метою закріплення теоретичного матеріалу.

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають теоретичні питання та тестові завдання.

під час контролю змістового модуля 2: білети до змістового модуля 1 включають теоретичні питання та тестові завдання.

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

<i>Сума балів за 100-бальною шкалою</i>	<i>Шкала ECTS</i>	<i>Оцінка за недиференційованою шкалою</i>
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	

64-73	D	не зараховано
60-63	E	
35-59	FX	
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання здобувачами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляції). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітньої компоненти можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітнього компонента:

Обов'язкова література	1. Менеджмент в охороні здоров'я. Управління організаціями у сфері охорони здоров'я /авт. кол.: Я. Ф. Радиш, Н. О. Васюк, Л. А. Мельник. – Київ: НАДУ. – 2015. – 92 с. 2. Менеджмент в охороні здоров'я: підруч. /за ред. М. І. Хвисяка, І. І. Парфьонові. – 2-ге вид., допов. – Харків: Оберіг. – 2014. – 780 с. 3. Менеджмент та маркетинг у фармації: навч.-метод. посіб. /уклад. О.Г. Чирва, О. В. Гарматюк; МОН України, Уманський державний пед. ун-т імені Павла Тичини – Умань: Візаві. – 2018. – 217 с. 4. Менеджмент у лабораторній медицині: навч.-метод. посібник для студентів бакалаврату (спеціальність «Технології медичної діагностики» денної форми навчання). – Харків : ХНМУ, 2019. – 104 с. 5. Мнушко, З. М. Менеджмент та маркетинг у фармації: ч. II. Маркетинг у фармації : підруч. для студ. вищ. навч. закладів / З. М. Мнушко, Н. М. Діхтярьова; за ред. З.М. Мнушко. – 2-ге вид. – Х.: Вид-во НФаУ : Золоті сторінки. – 2009. – 448 с. 6. Охорона здоров'я в Україні: навч. посіб. / В. П. Петков [та ін.]; під заг. ред. В. П. Петкова. – К. : Скіф. – 2017. – 288 с. 7. Сердюк, О. І. Маркетинг в охороні здоров'я: навч. посіб. для самост. роботи / О. І. Сердюк, Б. А. Рогожин ; МОЗ України, ХМАПО. – Харків. – 2015. – 27 с. 8. Сердюк, О. І. Маркетинг в охороні здоров'я: прийняття рішень: навч. посіб. / О. І. Сердюк, Б. А. Рогожин, С. О. Самусенко. Харків : ХМАПО. – 2017. – 100 с. 9. Управління змінами сфери охорони здоров'я: навч. посібник / М. М. Білинська, Т. П. Юрочко; Нац. академія держ. Управління при Президентові України, каф. соц. і гуманітарної політики. – Київ : НАДУ. – 2017. – 108 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Гармідер, Л. Д. Підходи щодо оцінки ефективності маркетингової діяльності на підприємствах сфери послуг /Л. Д. Гармідер // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. – 2016. – № 3 – С.177 – 181. 2. Гевко І. Б. Методи прийняття управлінських рішень : навч. посібник / І. Б. Гевко. – Київ: Кондор, 2018. – 186 с. 3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» від 19.11.1992. – № 2801-ХІІ. (з подальшими змінами та доповненнями) // URL: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2801-1Бібліотека НФаУ: http://lib.nuph.edu.ua 4. Іванова Л. О. Маркетинг послуг: навч. посіб. / Л. О. Іванова, Б. Б. Семак, О. М. Вовчанська. Львів : Вид-во Львівського торговельно-економічного університету. – 2018. – 508 с. 5. Коваленко, В. В. Маркетинг: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./В. В. Коваленко, С. О. Тридід, Ж. І. Торяник - Львів : Новий Світ-2000. – 2011. – 266 с. 6. Крамченко, Л. І. Статистика ринку товарів і послуг: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл./Л. І. Крамченко - Львів : Новий Світ-2000. – 2016. – 296. 7. Маркетинг: навч. посіб. / Старостіна А.О., Кравченко В.А., Пригара О.Ю., Ярош-Дмитренко Л.О. / За заг.ред. проф. Старостіної А.О. – К.: «НВП «Інтерсервіс». – 2018. – 216 с. 8. Маркетингові дослідження: навч. посіб. / Безугла Л.С., Ільченко Т.В., Юрченко Н.І. та ін. – Дніпроп.: Видавець Біла К.О. –

	2019. – 300 с. 9. Менеджмент і маркетинг в охороні здоров'я: метод. рек. до практич. занять / В. В. Малий та ін.; за ред. проф. В. В. Малого. Харків : НФаУ. – 2020. – 56 с. 10. Менеджмент і маркетинг в охороні здоров'я: метод. рек. до сам. роботи здобувачів вищої освіти / В. В. Малий та ін.; за ред. проф. В. В. Малого. Харків: НФаУ. – 2020. – 119 с. 11. Менеджмент і маркетинг в охороні здоров'я: метод. рек. до семінар. занять / В. В. Малий та ін.; за ред. проф. В. В. Малого. Харків : НФаУ, 2020. – 45 с. 12. Міжнародний маркетинг: навч. посіб. / за ред. Ю. Г. Козака, С. Смичека, І. Л. Літовченко. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 294 с. 13. Навчальний посібник для самостійної роботи студентів з дисципліни менеджмент та маркетинг у фармації / В. В. Малий, Л. П. Дорохова, С. В. Жадько та ін.; за ред. В. В. Малого. – Х.: НФаУ. – 2015. – 474 с. 14. Осовська, Г. В. Менеджмент організацій: підруч. для ВНЗ / Г. В. Осовська, Л. Ц. Масловська, О. А. Осовський. – К. : Кондор. – 2016. – 366 с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітнього компонента	1. Верховна Рада України. Законодавство України: http://zakon.rada.gov.ua 2. Державний експертний центр МОЗ України: http://www.dec.gov.ua 3. Держлікінспекція України: http://www.diklz.gov.ua 4. Журнал «Маркетинг в Україні»: http://uam.in.ua/rus/projects/marketing-in-ua 5. Журнал «Маркетинг і менеджмент інновацій»: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua 6. Журнал «Соціальна фармація в охороні здоров'я»: http://www.sphhcj.nuph.edu.ua 7. МОЗ України : http://www.moz.gov.ua 8. Офіційне Інтернет-представництво Президента України: http://www.president.gov.ua 9. Сайт ВООЗ: http://www.who.int. 10. Сайт Всеукраїнського фармацевтичного інформаційного центру: http://www.pharm-info.com. 11. Українська асоціація маркетингу: http://uam.in.ua 12. Урядовий кур'єр: http://uamedia.visti.net/uk 13. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України: http://www.kmu.gov.ua 14. Фармацевтичний бізнес портал фарманет: http://pharma.net.ua 15. Щотижневик Аптека: http://www.apteka.ua. 16. Експерт: http://www.expert.ua 17. ISO/TC 212 – Clinical laboratory testing and in vitro diagnostic test systems http://www.iso.org/iso/home/store/catalogue_tc/catalogue_tc_browse.htm?commid=54916.
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=977

17. Матеріально-технічне й програмне забезпечення освітнього компонента:

Технічне забезпечення – комп'ютер, відеокамера, мультимедійний проектор, екран.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE.